

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Vaststelling Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2025

Geachte Statenleden,

Met deze brief informeren wij u over ons besluit van 22 oktober 2024 om het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2025 vast te stellen. In het Maatregelenpakket 2025 (zie bijlage) staan alle projecten waarvoor subsidie kan worden aangevraagd in het kader van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020.

Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2025

Zoals u bekend, werkt de provincie Zuid-Holland samen met meer dan 300 externe partners aan het ontwikkelen en beleefbaar maken van zeven erfgoedlijnen. Jaarlijks geven de erfgoedtafels ons een zwaarwegend advies over de uitvoeringsprojecten die bijdragen aan het behalen van de ambities van hun erfgoedlijn. Het advies van de erfgoedtafels hebben wij ook dit jaar verwerkt in het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2025. Dit heeft geleid tot een mooi divers pakket met projecten voor 2025 dat ons erfgoed beter bekend, zichtbaar en toegankelijk maakt. Enkele aansprekende voorbeelden uit het pakket zijn: herstel en inpassing van de Stolk Peiner Kraan (van voormalige scheepssloperij) in de openbare ruimte aan de Noordoever in Hendrik-Ido-Ambacht en een lichtfestival in museumpark Archeon met een hoofdrol voor de Romeinse schepen van Zwammerdam als essentieel transportmiddel voor de verspreiding van levensmiddelen langs de Oude Rijn.

Overzicht inzet middelen Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2025

In het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2025 zijn 66 projecten opgenomen voor een totaal subsidiebedrag van € 2.833.171. In de tabel op de volgende pagina ziet u de verdeling hiervan over de 7 erfgoedlijnen. Het is de erfgoedtafels gelukt om veel cofinanciering te realiseren, zowel geldelijk als in de vorm van de inzet van vrijwilligers. Ook dat ziet u in de tabel.

Erfgoedlijn	Subsidie erfgoedlijnen	Cofinanciering derden	Cofinanciering inzet vrijwilligers (€ 35 p/uur)
Atlantikwall	312.000	196.768	242.200
Historisch Haringvliet	335.759	364.166	54.145
Landgoederenzone	578.015	739.911	55.790
Limes	352.282	649.154	158.725
Oude Hollandse Waterlinie	215.897	131.655	17.955
Trekvaarten	700.218	2.223.272	59.920
Waterdriehoek	339.000	1.586.700	18.900
Totaal	2.833.171	5.891.626	607.635

Financiën en dekking

In de begroting 2025 is in totaal € 4.123.471 beschikbaar voor erfgoedlijnen. Het subsidieplafond 2025 voor de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020 is door u vastgesteld bij de Kadernota 2025 op € 3.728.471. Naast het budget voor subsidies is er budget beschikbaar voor aanvullende opdrachten en voor de verhoging van het budget van de Nederlandse Limes Samenwerking.

De som van subsidie van projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2025 bedraagt € 2.833.171. Dat betekent dat er nog € 895.300 over is om in de loop van 2025 nieuwe projecten toe te voegen aan het maatregelenpakket passend bij de herijking. Dit gebeurt door middel van een wijziging van het maatregelenpakket.

Herijking erfgoedlijnen

De provincie Zuid-Holland wil een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat bieden aan inwoners en bezoekers van de provincie. Hiervoor is het niet alleen van belang dat erfgoed behouden blijft, maar ook dat het ontwikkeld en beleefbaar gemaakt wordt. Sinds 2012 richt de provincie zich op 7 erfgoedlijnen. Deze vertegenwoordigen belangrijke verhalen uit onze geschiedenis. Sinds de start van de erfgoedlijnen in 2012 hebben bijna 700 projecten bijgedragen aan de ontwikkeling van de erfgoedlijnen. Deze projecten konden gerealiseerd worden dankzij de samenwerking tussen verschillende partijen, de inspanning van vele vrijwilligers, de inzet van cofinanciering en niet te vergeten provinciale subsidie. Het is van belang om met de erfgoedlijnen maatschappelijk relevant te blijven voor de (toekomstige) inwoners en bezoekers van Zuid-Holland. Voor hen ontwikkelen we de erfgoedlijnen. Dit betekent iets voor de keuze van de verhalen die we vertellen, de manier waarop we ze vertellen, welke doelgroepen we bereiken en hoe we ons instrumentarium inzetten. Zowel vanuit externe partijen als vanuit de politiek komen wensen t.a.v. herijking en doorontwikkeling. In het Coalitieakkoord 'Krachtig Zuid-Holland' staat derhalve het voornemen om de erfgoedlijnen te herijken. Dit voornemen is met u besproken tijdens de commissievergadering BMM op vrijdag 27 september en is enthousiast ontvangen. Besluitvorming volgt naar verwachting nog in 2024.

Trekvaarten

Tijdens de commissievergadering BMM op vrijdag 27 september heeft gedeputeerde Stolk toegezegd dat hij zal meegeven aan erfgoedtafel Trekvaarten of ze de doorloop richting centrum Den Haag kunnen meenemen in de erfgoedlijn.

Al vanaf aanvang van de Erfgoedlijn Trekvaarten in 2013 behoort de Haagsche Vliet hiertoe. In het document 'Erfgoedlijnen op de kaart' van Arcadis uit april 2013 staat "De lijnen zijn het water en de oevers langs de trekvaartverbindingen Schie, Vliet en Haarlemmertrekvaart. Als schakel tussen de Haarlemmertrekvaart en de Vliet valt in Leiden ook de Buitensingel en de Korte Vliet binnen de erfgoedlijn en op de grens van Rijswijk, Voorburg en Den Haag de Trekvliet of Haagvliet. Deze lijnen vormen met elkaar de basisstructuur van de erfgoedlijn." Trekschuiten vertrokken destijds vanaf het Zieken in Den Haag.

In het maatregelenpakket 2025 is een project opgenomen 'Beleef het trekvaartverleden in Den Haag!'. Het doel hierbij is om de resultaten van het project 'Den Haag als knooppunt van vaarverbindingen' voor het brede publiek toegankelijk maken, in het bijzonder wat de trekvaarten betreft.

Nieuwe voorzitter erfgoedlijn Oude Hollandse Waterlinie

Tot slot willen wij u informeren over de nieuwe voorzitter voor de erfgoedlijn Oude Hollandse Waterlinie. De heer Michiel Grauss is bereid gevonden de nieuwe voorzitter van de erfgoedtafel Oude Hollandse Waterlinie te worden. De heer Grauss is burgemeester van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk en wil zich graag inzetten voor het mooie erfgoed in onze provincie. De huidige voorzitter van de erfgoedtafel Oude Hollandse Waterlinie, de heer Arjen Rijdsdijk, heeft deze rol ruim tien jaar vervuld en heeft een half jaar geleden te kennen gegeven het stokje graag door te willen geven. We hebben samen mooie resultaten bereikt met als één van de hoogtepunten de viering van 350 jaar Oude Hollandse Waterlinie.

Wij hopen u met deze brief een goed inzicht te hebben gegeven in de projecten voor 2025 en enkele ontwikkelingen binnen de erfgoedlijnen. Wij kijken uit naar de verdere samenwerking met de zeven erfgoedtafels in de provincie Zuid-Holland.

Mocht u geïnteresseerd zijn in verhalen rondom de erfgoedlijnen of de geschiedenis van Zuid-Holland, dan kunt u een kijkje nemen op www.geschiedenisvanzuidholland.nl. Ook kunt u daar terecht voor een agenda met erfgoed gerelateerde activiteiten in Zuid-Holland.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. Besluit Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2025